

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 354/2018-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. septembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátom Mgr. Pavlom Kissom, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2 Co 4/2017 z 30. novembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. februára 2018 doručená sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Co 4/2017 z 30. novembra 2017 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

2. Zo sťažnosti vyplýva, že vo veci žalobcu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) proti sťažovateľovi ako žalovanému o zaplatenie sumy 696,55 € s prísl. Okresný súd Košice I (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom sp. zn. 36 C 187/2010 z 11. apríla 2016 uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 696,55 € s 9 %-ročným úrokom z omeškania z uvedenej sumy od 4. septembra 2009 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku, pričom žalobcovi nepriznal náhradu trov konania. Proti uvedenému rozsudku okresného súdu sťažovateľ podal odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil a stranám sporu nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Sťažovateľ vytkol, že skutkové a právne závery krajského súdu sú zjavne arbitrárne, nezohľadňujú konkrétne okolnosti daného prípadu a došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Tiež poukázal na nasledujúce skutočnosti:

«Odvolací súd, spolu so súdom prvej inštancie vec v prvom rade nesprávne právne posúdili, keď pri celkovom právnom posúdení veci vychádzali okrem iného zo zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Pre právne posúdenie je v tomto prípade dôležitý rozsudok Okresného súdu Košice I z 09.marca 2010, sp. zn. 5T 4/2009 v spojení s Uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 20. mája 2010, sp. zn. 7 To 43/2010, ktorými bol sťažovateľ oslobodený spod obžaloby z trestného činu útoku na verejného činiteľa, najmä z dôvodu, že verejný činiteľ prekročil svoje právomoci a teda v danom prípade nepožíval ochranu verejného činiteľa. Pokiaľ teda pri danom incidente nevystupoval ako verejný činiteľ, ale ako súkromná osoba, nebol dôvod zo strany Ministerstva vnútra SR, aby mu preplácal zranenia, ktoré ako súkromná osoba utrpel a už vôbec nebol dôvod, aby si následne takto preplatené bolestné potom vymáhalo Ministerstvo vnútra SR (ďalej len „ministerstvo“) od sťažovateľa.

Sťažovateľ má teda za to, že v tomto prípade nebolo ministerstvo aktívne vecne legitimovaným subjektom, keďže došlo k zraneniu príslušníka PZ, avšak iba ako fyzickej osoby, nie ako verejného činiteľa, teda v danom prípade nemalo dôjsť k uhradeniu náhrady

za bolestné zo strany ministerstva a následnému vymáhaniu regresného nároku od sťažovateľa. Do úvahy prichádza iba náhrada za bolestné, ktorú by si uplatnil voči sťažovateľovi priamo príslušník PZ ako fyzická osoba.»

4. Sťažovateľ považuje posúdenie krajského súdu o aktívnej vecnej legitímácii ministerstva, ktorého nárok vyplýva z § 114 ods. 5 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, za nespravodlivé, „*majúce zásadný vplyv na výsledok celého konania a má za to, že ministerstvu nič nedlhuje a nie je s ním ani v žiadnom zmluvnom ani mimozmluvnom vzťahu, z ktorého by bolo možné od neho požadovať regresnú náhradu, za plnenie, ktoré ministerstvo uhradilo príslušníkovi PZ pri vykonávaní zákroku, pri ktorom nepožíval ochranu verejného činiteľa a teda konal ako súkromná osoba*“.

5. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že napadnutým rozsudkom krajský súd porušil jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a aby mu prikázal zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, II. ÚS 172/2011, I. ÚS 143/2014).

9. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, III. ÚS 151/05). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy (I. ÚS 13/01, I. ÚS 120/04).

10. Z postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutie všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, m. m. I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

11. Ústavný súd z tohto hľadiska preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, pričom nezistil takú skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup krajského súdu nemajúci oporu v zákone. Krajský súd vo svojom rozsudku uviedol nasledujúce:

„... 19. V zmysle citovaného ustanovenia § 114 ods. 5 zákona o sociálnom zabezpečení policajtov má žalobca, ktorý vyplatil poškodenému ppráp. [REDAKOVANÉ] finančnú náhradu za služobný úraz, ktorý utrpel pri služobnom zákroku, právo na vymáhanie vyplatenej sumy od osoby, ktorá zavinila tento úraz. V danom prípade to bol nepochybne žalovaný, ktorý sa správal pri služobnom zákroku agresívne a museli byť voči nemu použité donucovanie prostriedky, pričom skutočnosť, že poškodený utrpel zranenia práve pri vykonávaní služobných povinností sú osvedčené listinnými dôkazmi - úradnými záznamami a rozhodnutiami, ako aj svedeckými výpoveďami. Nie je možné prisvedčiť obrane odvolateľa o nesprávnosti rozhodnutí o priznaní finančnej náhrady poškodenému, ktoré boli vydané v zmysle zákona o správnom konaní vychádzajúc z lekárskeho posudku o bolestnom a o sťažení spoločenského uplatnenia, pričom rozhodnutie Krajského riaditeľstva PZ v Košiciach bolo podrobené prieskumu Ministerstvom vnútra SR, ako aj Najvyšším súdom SR. Jedná sa teda o správne rozhodnutia (rozhodnutia vydané v správnom konaní), ktoré súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený po obsahovej stránke preskúmať (v takomto konaní je oprávnený skúmať iba, či rozhodnutie bolo vydané správnym orgánom na to oprávneným a či obsahuje po formálnej stránke všetky podstatné náležitosti). Toto rozhodnutie nepodlieha preskúmvacej činnosti súdu v občianskom súdnom konaní a v tomto konaní súd iba z neho vychádza.

20. Súd prvej inštancie vychádzal zo správnej úvahy, že žalobca sa svojho nároku domáha v zmysle ust. § 114 ods. 5 zákona č. 328/2002, ktorý upravuje jeho regresný nárok s tým,

že sa nejedná o nárok na náhradu škody na zdraví poškodeného podľa Občianskeho zákonníka, ale svojím charakterom sa jedná o samostatný nárok na náhradu škody a má povahu špeciálneho ustanovenia vo vzťahu k ustanoveniam Obč.zákonníka o náhrade škody. Na základe uvedeného postupoval správne, pokiaľ vychádzal z úvahy, že právny vzťah, ktorého sa uvedené ustanovenie týka sa v otázkach, ktoré nie sú ním upravené riadi ustanoveniami Obč.zákonníka o náhrade škody, z ktorých súd prvej inštancie vychádzal. Súd prvej inštancie sa správne vysporiadal aj s námietkou aktívnej vecnej legitímácie.

21. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie rovnako správne vychádzal z úvahy, že je v občianskom súdnom konaní viazaný iba výrokom oslobodzujúceho trestného rozsudku, teda rozhodnutím o tom, že nebol spáchaný trestný čin, čo však neznamená, že nedošlo k protiprávnemu konaniu žalovaného. Odvolací súd zdôrazňuje, že škoda môže byť spôsobená nielen konaním, ktoré napĺňa všetky znaky skutkovej podstaty niektorého trestného činu, ale môže byť spôsobená aj iným protiprávnym konaním, ktoré tieto znaky nenapĺňa. Preto súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že jeho úlohou bolo zistiť, či žalovaný spôsobil protiprávnym konaním (bez ohľadu na to, že toto jeho konanie nenaplnilo znaky trestného činu) poškodenie zdravia príslušníka policajného zboru, v dôsledku ktorého bola poškodenému vyplatená zo strany žalobcu finančná náhrada. Na základe vykonaného dokazovania súd v danom prípade správne uzavrel, že bolo preukázané, že konaním žalovaného došlo k poškodeniu zdravia policajta [REDACTED] a správne sa vysporiadal aj s námietkami žalovaného, keď uzavrel, že v danom prípade žalovaný v nutnej obrane nekonal, neodrážal útok, ktorý mu priamo hrozil alebo trval, pretože bolo povinnosťou žalovaného na výzvu príslušníkov policajného zboru upustiť od protiprávneho konania, avšak on tak neučinil, a preto bolo povinnosťou príslušníkov policajného zboru vykonávajúcich služobný zákrok uskutočniť všetky kroky k tomu, aby zo strany žalovaného k protiprávnemu konaniu nedochádzalo. Súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal aj s námietkou žalovaného vo vzťahu k prípadnému spoluzavineniu, keď konštatoval, že poškodený príslušník policajného zboru si plnil svoje služobné povinnosti a postupoval aj v súlade s § 415 OZ, neprevádzal žiaden zavinený protiprávny úkon a preto tu nemožno hovoriť o spoluzavinení.

22. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie preto odvolací súd považuje za vecne správny, majúci za to, že súd prvej inštancie vykonal náležité dokazovanie potrebné na zistenie

rozhodujúcich skutočnosti dôležitých pre posúdenie žalobného návrhu a priznanie náhrady škody žalobcovi. Zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania dospel súd prvej inštancie k správny skutkový záverom a na ich základe vyvodil aj správne právne závery o tom, že žalovaný zaviniť škodu, ktorá žalobcovi vznikla vyplatením finančnej náhrady poškodenému ppráp. ██████████, na vec aplikoval zodpovedajúce zákonné ustanovenia, ktoré aj správne vyložil a jasne vysvetlil dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu, pričom sa vysporiadal s rozhodujúcimi skutočnosťami podstatnými pre právne posúdenie veci, ako aj so všetkými relevantnými argumentmi sporových strán. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, ktorý považoval žalobu v celom rozsahu za dôvodnú a zároveň rozhodol správne aj o uplatnenom príslušenstve - úrokov z omeškania po márnom uplynutí 15-dňovej lehoty stanovenej vo výzve, ktorú si žalovaný prevzal dňa 19.8.2009, preto sa do omeškania so žalovanou sumou dostal od 4.9.2009...“

12. Skutkové a právne závery krajského súdu sú v napadnutom rozsudku zdôvodnené riadne a presvedčivo, rozsudok nevykazuje znaky zjavnej neodôvodnenosti ani arbitrárnosti. Krajský súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku vysporiadal aj s argumentom sťažovateľa uvedeným v sťažnosti týkajúcim sa oslobodzujúceho trestného rozsudku. Ústavný súd tak nezistil také zásahy do práv sťažovateľa, ktoré by boli z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné. Rovnako nemožno dospieť ani k záveru, že by bol výklad krajského súdu z ústavného hľadiska neospravedliteľný a neudržateľný v takej miere, aby v dôsledku toho mohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľom označených práv zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Právne posúdenie sťažovateľovej veci zo strany krajského súdu je ústavne akceptovateľné a nemá znaky svojvôle alebo arbitrárnosti.

13. Je potrebné opätovne zdôrazniť, že ústavný súd nie je ďalšou inštanciou v sústave všeobecného súdnictva, ale nezávislým orgánom ochrany ústavnosti pôsobiacim mimo tejto sústavy, pričom vo svojej judikatúre sa riadi zásadou minimalizácie zásahov do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, rozhodnutia ktorých sú v konaní o sťažnosti preskúmané (napr. IV. ÚS 303/04, IV. ÚS 64/2010). Z tohto postavenia mu preto neprislúcha posudzovať vecnú správnosť právneho záveru, ku ktorému krajský súd pri interpretácii a aplikácii zákona dospel. Ústavný súd však musel zaujať stanovisko

k tomu, či napadnutý rozsudok krajského súdu spĺňal požiadavku ústavnosti (odôvodnenie majúce požadovanú kvalitu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru).

14. Skutočnosť, že krajský súd v napadnutom rozsudku zaujal právny názor, s ktorým sa sťažovateľ nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (II. ÚS 122/05). Podľa názoru ústavného súdu sa krajský súd v napadnutom rozsudku takéhoto výkladu či aplikácie zákonného predpisu nedopustil.

15. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a základným právom sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a tiež jeho právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by reálne signalizovala možnosť po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vysloviť porušenie ním označených práv.

16. Na základe uvedených skutočností vzhľadom na postavenie ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. septembra 2018